



## Circulaire

Aan de Algemeen Directeuren en Locatiedirecteuren van de inrichtingen van alle sectoren

Onderdeel  
Contactpersoon  
Doorkiesnummer(s)  
E-mail  
Datum  
Kenmerk  
Aard circulaire  
Geldig vanaf  
Onderwerp

Concernstaf Uitvoeringsbeleid  
N. Laan/A. van den Hurk  
(070) 8 89 40 66  
n.laan@dji.minjus.nl  
07 november 2008  
5572462/08  
informatie  
07 november 2008  
beloning aan ingeslotenen voor medewerking aan wetenschappelijk onderzoek

Bezoekadres:  
Terminal Zuid  
Schedeldoekshaven 101  
2511 EM Den Haag  
Telefoon (070) 3 70 27 00  
Fax (070) 3 70 28 23

### Inleiding

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) krijgt met regelmaat verzoeken van onderzoekers om binnen justitiële inrichtingen wetenschappelijk onderzoek uit te voeren. De formele toestemming daarvoor wordt verleend door de sectordirecteur op voorspraak van de onderzoekskoördinator. Deze toestemming houdt in dat de sectordirecteur toestemming geeft aan de onderzoekers contact op te nemen met de algemeen directeur van de betreffende inrichting(en). De inrichting wordt verzocht de uitvoering van het onderzoek te faciliteren. Deze procedure geldt ook wanneer DJI zelf opdrachtgever is.

Soms maakt het geven van een beloning<sup>1</sup> aan ingeslotenen voor hun medewerking deel uit van een verzoek. Op dit moment wordt het beleid rondom beloning aan ingeslotenen vaak als onduidelijk ervaren. De onderhavige circulaire betreft de vaststelling van het beleid ten aanzien van beloning aan ingeslotenen voor medewerking aan onderzoek. Het doel van de circulaire is het hanteren van een richtlijn bij verzoeken om beloning aan ingeslotenen. De circulaire beoogt hierin helderheid en houvast te geven.

<sup>1</sup> Wanneer onderzoekers ingeslotenen op materiële wijze willen bedanken voor hun medewerking aan een onderzoek, dan kiezen zij voor de term *beloning*. Strikt genomen gaat het in onderhavige gevallen niet om zoiets als loon, maar veeleer om een *blijk van waardering*. We kiezen hier voor de term *beloning* omdat die gangbaar is. De beloning wordt altijd gefinancierd door de onderzoeker en niet door de inrichting.

### **Uitgangspunt**

In onze samenleving komt het regelmatig voor dat iemand een ander om belangeloze medewerking vraagt. Kenmerk is dat geen tegenprestatie wordt gevraagd, maar dat in de regel een bedankje volstaat. In de meeste gevallen van de onderzoeken waarmee DJI te maken heeft, achten wij dit uitgangspunt van toepassing. Met andere woorden: een beloning is dan niet nodig.

Er zijn echter situaties denkbaar waarbij deelname aan onderzoek als extra belastend kan worden ervaren. Deze extra belasting kan te maken hebben met de aard, omvang en indringendheid van het verzoek. Gedacht kan worden aan de volgende voorbeelden:

- een zedendelinquent die wordt gevraagd over zijn delict te praten;
- een gedetineerde in een Extra Beveiligde Inrichting (EBI) die wordt gevraagd bloed af te staan;
- een ingeslotene die wordt gevraagd een uitvoerig opstel te schrijven over zijn beleving van de vrijheidsbeneming.

Het vragen van belangeloze medewerking is in deze situaties minder vanzelfsprekend, waardoor een eenvoudig bedankje niet meer volstaat. In zulke gevallen dringt het geven van een beloning zich meer op.

### **Richtlijn**

Op basis van de genoemde uitgangspunten wordt de volgende richtlijn gehanteerd voor het geven van een beloning aan ingeslotenen bij deelname aan onderzoek: "Nee, tenzij".

Van een 'tenzij' is sprake indien deelname aan een onderzoek als extra belastend kan worden ervaren. De onderzoekscoördinator van DJI heeft als taak deze belasting te beoordelen.

Voor wat betreft de vorm heeft het de voorkeur om de beloning in natura te doen plaatsvinden (consumptie of telefoonkaart). In uiterst geval kan worden beloond met een bescheiden geldbedrag. Het heeft immers de voorkeur dat de beloning zoveel mogelijk een symbolisch karakter heeft. Los hiervan zijn altijd ook immateriële vormen van een beloning mogelijk zoals terugkoppeling van de resultaten van het onderzoek.

De Staatssecretaris van Justitie,  
namens deze,  
de hoofddirecteur Dienst Justitiële Inrichtingen,

G.J.M. Wouters